

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 9P/98/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616204355
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Šimková
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2016:1616204355.2

Uznesenie

Okresný súd Malacky vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: E. I., nar. XX.XX.XXXX., bytom ako matka, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Malackách, dieťa rodičov: matka: C. G. I., nar. XX.XX.XXXX., bytom Y. X, X., zastúpená: JUDr. Vladimíra Hrebíková, advokátka, so sídlom Duklianskych hrdinov č. 2946/6, Malacky a otec: C. I., nar. XX.XX.XXXX., bytom T. XX, J., o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia na zmenu úpravy styku otca s maloletou, takto

rozhodol:

Súd návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 19.05.2016 žiadala matka nariadiť predbežné opatrenie, ktorým by sa zmenila úprava styku otca s mal. dieťaťom tak, že otec bude oprávnený stykať sa s maloletou nasledovne:

- V každom nepárnom kalendárnom týždni v roku v utorok a vo štvrtok v čase od 16.00 hod, kedy si otec maloletú prevezme v mieste sídla jej predškolského zariadenia, do 18.30 hod., kedy maloletú odovzdá matke v mieste jej bydliska.

- V každom nepárnom kalendárnom týždni v roku vo štvrtok od 16.00 hod., kedy si otec maloletú prevezme v mieste sídla jej predškolského zariadenia, do 18.30 hod., kedy maloletú odovzdá matke v mieste jej bydliska a v sobotu od 09.30 hod. do 17.30 hod., kedy si maloletú prevezme v mieste aktuálneho bydliska matky, kde ju matke zase odovzdá.

Návrh matka dôvodila tým, že styk otca s maloletou je upravený na základe uznesenia Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/427/2015-79 zo dňa 07.09.2015, ktorým bolo zmenené uznesenie Okresného súdu Malacky č.k. 8P/248/2015-41 zo dňa 06.07.2015, pričom styk otca bol predbežne upravený na každý utorok a štvrtok v kalendárnom týždni v čase od 16.00 hod. do 18.30 hod a každú sobotu a nedeľu v párnom kalendárnom týždni od 09.30 hod. do 17.30 hod. Matka uviedla, že predmetný rozsah styku otca s t.č. len 2 ročným dieťaťom bol súdom etablovaný v rozsahu, ktorý je nadštandardne široký, pre predbežné opatrenie, ktoré má mať len provizórny charakter. Matka však uznesenie musela rešpektovať, a to i napriek tomu, že dochádzalo najmä v párnom týždni k mnohým problémom. Matka už v minulosti v prebiehajúcich konaniach týkajúcich sa maloletej avizovala možnú poruchu osobnosti otca, pričom nemala ako dokázať, že osobnosť otca je anomálna, vymykajúca sa z rámca normálne štruktúrovanej osobnosti. Označila však dostatok tvrdení a skutočností na to, aby si súdy vytvorili predbežný obraz o osobnosti otca, pričom však na jej tvrdenia súdy doposiaľ neprihliadali. Styk otca s maloletou, ktorý sa v súčasnosti realizuje na báze predmetného predbežného opatrenia matka hodnotí ako problematický, čím ďalej, tým viac sa vyhrocujú problémy s maloletou, ktorá v súvislosti s jej prípravou na styk s otcom kladie tak silný odpor, že dostáva až křčové stavy, v ktorých sa doslova „zasekne“ a matka s ňou nevie ani pohnúť. U maloletej sa zmenilo správanie aj po návratoch od otca, kedy v poslednej dobe začína

byť vzdorovitá, nahnevaná, odmietavá nielen voči matke, ale aj voči starým rodičom. Inokedy býva po návrate od otca pasívna, s nikým nekomunikuje, odmieta odpovedať na matkine otázky. Tieto prejavy dieťaťa sa od septembra 2015 pomaly stupňujú, pričom vygradovali najmä v posledných týždňoch. Matka uvádza, že nepárne týždne, kedy sa maloletá s otcom stretáva len 2 krát, sú podstatne menej problémové a „atakujúce“, ako tie párne, kedy je styk s otcom frekventovanejší. Otec počas víkendov nerešpektuje ani nevyhnutnosť poobedňajšieho spánku maloletej, pričom o 17.30 hod ju odovzdáva „tvrdou“ spiacu, čím sa jej naruší pravidelný biorytmus. Otec ďalej odmieta v prípadoch, ak je maloletá akútne chorá, túto skutočnosť akceptovať a domáha sa styku i napriek jej nepriaznivého zdravotného stavu. Matka ďalej uvádza, že znaleckým dokazovaním znalca z odboru psychológia PhDr. Igora Obucha, boli jednoznačne potvrdené jej pochybnosti o poruche osobnosti otca, ktorá jej o všeobecnej rovine odborníkmi ponímaná často horšie ako samotná duševná porucha, uvádza, že ide o abnormálnu a disharmonickú štruktúru osobnosti človeka, pri ktorej nie sú vyvážené prirodzené osobnostné črty. Matka poukazuje, že ani samotný znalec nemôže vylúčiť skratovú negatívitu náhleho správania sa otca voči maloletej, ktoré môže akútne nastať, a to vzhľadom práve na rysy poruchy jeho osobnostnej štruktúry. Poukazuje, že tak široko nastavený styk otca, aký sa realizuje doposiaľ, je na úkor záujmu maloletej, pričom sám znalec odporúča otcovi dieťaťa, aby vstúpil do dlhodobejšie psychoterapeutickej liečby. Znalec ďalej navrhuje presný model úpravy styku, ktorý je oklieštením súčasnej úpravy, avšak ktorý znalec považuje pre maloletú za výhodnejší. V zmysle návrhov znalca sa matka domáha úpravy styku formou zmeny predbežného opatrenia, nakoľko súčasný právny stav treba zmeniť a zastabilizovať tak, aby jej styk s otcom neškodil, ale vyhovoval a bol apriori v jej prospech.

Podľa § 74 ods. zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej ako O. s. p.), pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods. 1 O. s. p., predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie pre konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu. Vydanie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy.

Podľa § 75 ods. 2 O.s.p., návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opisanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa;

Podľa § 75 ods. 6 O.s.p., súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez vylúčenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 75 ods. 8 prvá veta O.s.p., o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

V ustanovení § 76 ods. 1 O.s.p. sú vymedzené druhy predbežných opatrení, ktoré sú však vymedzené len exemplifikatívne („najmä“) z čoho vyplýva, že súd môže nariadiť predbežné opatrenie i iného znenia.

Procesným inštitútom, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam do toho času, kým sa definitívne nerozhodne o veci samej, je predbežné opatrenie. Predbežné opatrenie nie je konečné rozhodnutie, jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov. Podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov, by

bolo právo účastníka ohrozené. Nariadením predbežného opatrenia navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Predbežné opatrenie je predbežným v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov konania ani tretích osôb. Vydanie predbežného opatrenia taktiež predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby nebolo vážnejších pochybností o potrebe predbežnej úpravy.

Súd sa oboznámil s návrhom matky, ďalej s pripojenými spismi tunajšieho súdu sp.zn. 8P/248/2015, 8P/194/2015, 8P/205/2015, znaleckým posudkom č. 10/2016 znalca PhDr. Igora Obucha a zistil, že na Okresnom súde Malacky sa vedie konanie o rozvod manželstva rodičov maloletej a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu na čas po rozvode manželstva, vedené po sp. zn. 8P/39/2014, konanie nie je doposiaľ právoplatne skončené, vo veci prebieha znalecké dokazovanie, pričom bol súdu doručený znalecký posudok č. 10/2016, znalca z odboru psychológia PhDr. Igora Obucha. Uznesením Okresného súdu malacky č.k. 8P/248/2015-41 zo dňa 06.07.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11 CoP/427/2015 - 79 zo dňa 07.09.2015 bol predbežne upravený styk otca s maloletou na každý utorok a štvrtok v kalendárnom týždni v čase od 16.00 hod. do 18.30 hod a každú sobotu a nedeľu v párnom kalendárnom týždni od 09.30 hod. do 17.30 hod. Uznesenie súčasne zmenilo predbežné opatrenie Okresného súdu Malacky, nariadené uznesením č.k. 8P/409/2014 - 59 zo dňa 03.11.2014, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/599/2014 - 132 zo dňa 15.01.2015, v časti úpravy styku. Zo znaleckého posudku č. 10/2016 znalca PhDr. Igora Obucha (produkovaného v konaní sp. zn. 8P/39/2014) súd zistil, že znalec na podklade psychologických vyšetrovaní konštatoval, že u mal. E. ide o dieťa v útlom veku, ktoré je ešte viac naviazané na jednu blízku osobu. Maloletá bez zjavných známk strachu či úzkosti reagovala na kontakt ako s matkou, tak aj otcom, správala sa k nim priateľsky, s matkou viac vyhľadávala blízkosť a fyzický kontakt. Znalec v rámci pozorovania maloletej nezistil známky toho, že by niektorého z rodičov odmietala. Ďalej znalec uvádza, že v prípade otca sú preukázané známky disharmonických osobnostných rysov, v rámci čoho sú naplnené kritéria poruchy osobnosti, možno hovoriť o stredne ťažkej poruche osobnosti. Čo sa týka negatívneho dopadu na maloletú, znalec sa nedomnieva, že by otec mohol dcére ublížiť, ďalej uvádza, že nezistil známky toho, že by stretávanie sa s otcom malo na maloletú negatívny vplyv. Záverom znalec uvádza, že vzhľadom na všetky okolnosti je obtiažne presne určiť rozsah styku maloletej s otcom „a mať pri tom istotu, práve tento rozsah a spôsob je pre maloletú najlepší.“ Znalec navrhol model styku otca, o ktorom si myslí, že by mohol byť pre maloletú vyhovujúci (model v rozsahu tak, ako žiada matka svojim návrhom na nariadenie PO).

Návrhom na nariadenie predbežného opatrenia sa matka maloletého dieťaťa domáha zmeny už nariadeného predbežného opatrenia (ktoré súčasne menilo predtým nariadené predbežné opatrenie), v rozsahu zmeny úpravy styku otca s dieťaťom, ktoré je de facto zúžením aktuálne prebiehajúceho styku otca s dieťaťom. Súd zdôrazňuje, že nariadením predbežného opatrenia navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej, to znamená, že nariadením predbežného opatrenia nie je možné nahradiť konečné rozhodnutie. V prípade nariadenia predbežného opatrenia o úprave styku rodiča s maloleťým dieťaťom platí, že nariadenie takéhoto predbežného opatrenia slúži len na zabezpečenie kontaktu rodiča s maloleťým dieťaťom tak, aby nedošlo k prerušeniu citových väzieb medzi dieťaťom a rodičom a aby nedošlo k vylúčeniu takéhoto rodiča z výkonu jeho rodičovských práv a povinností. Súd za daného stavu konštatuje, že nie je možné vyhovieť návrhu matky na vydanie predbežného opatrenia - otec už má stretávanie sa s maloletou dočasne upravené, rozhodnutie je právoplatné a vykonateľné. Pokiaľ ide o obsah podaného návrhu, ktorým matka osvedčovala svoj nárok, treba uviesť, že v ňom absentovalo akékoľvek osvedčenie konkrétnej skutočnosti svedčiacej o existencii naliehavej a nevyhnutnej potreby dočasnej úpravy, z ktorej by vyplývala nutnosť zmeny už dočasne upraveného styku. Skutočnosť, že v prípade otca bola zistená porucha osobnosti, musí byť posudzovaná v širších súvislostiach a celkových záverov znaleckého dokazovania. Znalec taktiež konštatoval, že nezistil známky toho, že by stretávanie sa s otcom malo na maloletú negatívny vplyv, alebo že by dieťa otca odmietalo. Ďalej, okrem iných skutočností, taktiež uviedol, že je obtiažne presne určiť rozsah styku maloletej s otcom „a mať pri tom istotu, práve tento rozsah a spôsob je pre maloletú najlepší.“ Súd zamietajúcim predbežným opatrením však nespochybňuje tvrdenia matky, že súčasná (dočasná) úprava styku otca s maloletou sa javí byť nevyhovujúca, avšak pre spravodlivé rozhodnutie o konečnej

úprave styku rodiča s dieťaťom, bude potrebné vykonať riadne dokazovanie vo veci samej, pričom v tejto súvislosti súd poznamenáva, že znalecký posudok a výsluch znalca je len časť rozsiahlejšieho dokazovania, z podkladov ktorého súd vychádza pri svojich rozhodnutiach vo veci samej.

Na záver súd dodáva, že je predovšetkým na rodičoch, aby svojim správaním, najmä svojou úctou a toleranciou, vytvárali nielen pri realizácii styku bezkonfliktné prostredie nevyhnutné pre zdravý vývoj maloletej, ktorá je vo veku, v ktorom citlivo vníma akékoľvek negatívne emócie a pri správnom výchovnom postoji sa ich vzájomný vzťah bude upevňovať, čo je jednoznačne v záujme maloletého dieťaťa.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1, písm. a) O.s.p., nakoľko sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Z uvedených dôvodov rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Bratislave, trojmo.

Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.). Odvolanie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, písm. a/- f/ O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).